

FRA VANDPLAN TIL INDSATS

VANDPLANER I KOMMUNERNE

RAMBØLL

FRA VANDPLAN TIL INDSATS

Med vedtagelse af de danske vandplaner i december 2011 skal kommunerne udarbejde handleplaner for implementering af vandplanernes indsatser. Handleplanerne for den første planperiode frem til udgangen af 2015 skal ligge klar senest den 22. juni 2012 og være endeligt vedtaget den 22. december 2012.

Udfordringen

Vandplanerne byder på store udfordringer og muligheder for kommunerne, og med handleplanerne åbnes der ydermere op for spændende helhedsløsninger på natur- og miljøområdet.

For første gang er der opstillet planer for vandmiljøet med bindende krav til opfyldelse af målsætningerne. Ifølge tidsplanen for den første planperiode skal indsatsen føre til målopfyldelse i vandløbene senest ved udgangen af 2015.

Efter handleplanernes vedtagelse venter der således kommunerne en

stor opgave på vandløbsområdet. Indsatsen omfatter blandt andet:

- Etablering af passage ved spæringer.
- Genåbning af rørlagte vandløb.
- Restaurering af vandløb.
- Ændret vedligeholdelse af vandløb (regulativrevision).
- Vådområder og P-ådale.
- Restaurering af søer.

Da udfordringerne i vandsystemerne er mange og store, har kommunerne et stort ansvar i forhold til de naturmæssige konsekvenser. Dertil kommer de økonomiske konsekvenser af indsatserne, hvor en stor del af det

administrative arbejde må forventes at skulle afholdes af kommunerne.

Rambøll kan hjælpe kommunerne med at sikre sammenhæng i hele processen – fra handleplaner til udførelsen af de konkrete projekter.

Helhed

Vandplanernes mangeartede indsatser stiller store krav til kommunernes samarbejdspartnere for at understøtte helheden i de valgte løsninger. Her kan Rambølls helhedsorienterede tilgang sikre målrettede løsninger med blik for de samlede mål i vandløbssystemerne.

Indsatserne er mange, og ofte kan der hentes synergieffekter mellem projekterne, hvis de planlægges og udføres på den rigtige måde.

I mange situationer vil det være oplagt at inddrage projekter, der ligger uden for vandplanernes rammer for at opnå en bedre og mere sammenhængende natur i vandløb og ådale.

Skræddersyede løsninger

To spærringer i et vandløb er sjældent ens og kræver derfor individuelle løsninger. Der kan være store udfordringer i at sikre kontinuitet i vandløbene samtidigt med at andre hensyn som f.eks. lodsejerinteresser tilgodeses. Når der skal skabes faunapassager, opnår man den optimale løsning ved både at tilgodese opstrøms- og nedstrømsmigration i vandløbet.

Rambøll sætter en ære i at tilbyde de løsninger, der opfylder det primære mål, nemlig kontinuiteten, samtidig med at andre interesser tilgodeses ved innovative tekniske løsninger.

Udfordringerne kan være mange, f.eks. kan der være hensyn til værdifulde naturtyper i ådalene, som ikke må påvirkes, og her kan Rambølls erfaring inden for store naturgenopretningsprojekter kombineret med detailkendskab til natur og vandløb gøre, at der kan designes målrettede tiltag, som muliggør projekterne uden negative effekter på naturtyperne.

Rambølls rolle

Rambøll kan på grundlag af erfaring med en lang række naturgenopretningsprojekter tilbyde de projektansvarlige kommuner assistance inden for alle vandplanens indsatsområder. Vi tilbyder totalrådgivning lige fra prioritering af indsatser til forundersøgelser, detailprojektering, udbud og tilsyn med anlægsarbejder.

Det kræver en revision af de eksisterende regulativer at implementere en ændret vedligeholdelse, og det kan eventuelt medføre en fuld revision af kommunens regulativer. Rambøll kan bistå med revision af regulativer, herunder opmåling af

vandløbene, konsekvensberegninger og vurderinger af ændret vedligeholdelse.

Vores fokus vil være på at skabe optimale løsninger til gavn for naturen, lodsejere og brugere.

Vi gennemfører rådgivning i forbindelse med projekter i og ved vandløb og søer i en landsdækkende afdeling af engagerede biologer, anlægsingeniører, spildevandsingeniører og andre eksperter men med lokal forankring i Rambølls kontorer i regionen. Rådgivning gennemføres i et nært samarbejde med den projektansvarlige kommune.

Rambøll er din kommunes kompetente vandplanpartner. Vi er med hele vejen fra vandplan til løsning.

KONTAKT

Peter Bønløkke Adamsen
Chefkonsulent
T 5161 5828, peba@ramboll.dk

Lone A. Clowes
Afdelingschef
T 5161 5969, loc@ramboll.dk

RAMBØLLS LØSNING

Rambøll kan tilbyde løsninger inden for alle aspekter vedrørende vandplanerne og for vandløb og ådale i særdeleshed.

Vandløbsregulativer

- Fokus på regulativer, der opnår de opstillede mål og samtidigt giver en smidig sagsbehandling.
- Opmåling af vandløb.
- Konsekvensanalyser for vandløb og arealanvendelse.
- Proces for regulativudarbejdelsen.
- Anvender beregningsværktøjerne MIKE11 og VASP.

Faunapassage ved spærringer i vandløb

- Fokus på optimal passage for vandløbsfaunaen i både opstrøms- og nedstrømsretning.
- Fokus på gode løsninger, der tilgodeser andre naturmæssige interesser og lodsejeres ønsker.
- Fra forundersøgelse over detailprojektering, udbudsmateriale og til tilsyn med anlægsarbejder.
- Anvender bl.a. beregningsværktøjerne MIKE 11, MIKE SHE og VASP i opgaveløsningen.

Sørestaurering

- Fokus på hele søens økosystem.
- Måltrettet indsats overfor p-tilførsel/punktkilder fra oplandet (f.eks. p-fældningsbassinger og dræn).
- Restaurering ved aluminiumchlorid.
- Biomanipulation.
- Prøvetagning og analyser.

Vandløbsforbedringer

- Fokus på helheden i vandløbssystemerne.
- Restaurering med grus og sten.
- Genåbning af rørlagte vandløb.

Ådalsprojekter

- Fokus på løsninger der tilgodeser helhederne i vores ådale – både den tørre og den våde natur.
- Fra forundersøgelse over detailprojektering, udbudsmateriale og til tilsyn med anlægsarbejder.
- Anvender bl.a. beregningsværktøjerne MIKE 11, MIKE SHE og VASP i opgaveløsningen.

Myndighedsbehandling

- Udarbejdelse af høringsmateriale.
- Godkendelser og dispensationer.
- Borgermøder.
- Proces.

UDVALGTE REFERENCER

Helhedsplan for restaurering af Harrestrup Å

Rambøll varetager udarbejdelsen af en helhedsplan for restaurering af Harrestrup Å under hele åens forløb gennem Københavns Kommune fra Vestvolden, i alt ca. 10 km. Helhedsplanen skal sikre, at Harrestrup Å går fra at være et spildevandsteknisk anlæg til et naturlignende vandløb med gode fysiske og biologiske betingelser for faunaen, og dermed også forbedre vandkvaliteten i slutrecipienten ved Kalvebod Brygge.

Naturgenopretning for snæbel i Sneum Å og Nørresø

Udførelse af seks projekter, som omfatter nedlægning af spærringer ved dambrug, gensnoning af vandløb og etablering af lavvandede søer. Rambøll har udført både ideskitse, projekt, udbud og tilsyn. Der er taget hensyn til snæblens krav til vandløbets udformning, vandhastigheder, og yngelens krav til opvækstområder. I Vidåen syd for Tønder har Rambøll detailprojekteret og gennemført et vådområdeprojekt i Nørresø og Hestholm Kog. Her er Vidåen forlagt til et nyt, slynget forløb, og der er etableret en stor, lavvandet sø til forbedring af opvækstforholdene for snæblens larver.

Naturgenopretning af Kastbjerg Ådal

Udarbejdelse af detailprojekt og udbudsmateriale for naturgenopretning af et 535 ha stort område af Kastbjerg Ådal ved Mariager Fjord. Projektet omhandler fastholdelse og øgning af rigkærsarealer med lige fokus på at genslynge/restaurere mange af tilløbene til Kastbjerg Å. Restaureringen af tilløbene skal tilgodese vandløbsfaunaen, herunder forbedring af bl.a. ørredens gyde- og opvækstmuligheder.

Vådområdeprojekt Odense Å og Ulvebækken. Etape II

Projektet omfatter etablering af ca. 270 ha vådområder langs Odense Å og Ulvebækken samt genslyngninger af Odense Å. Ved genslyngningen hæves vandstanden ca. 1 m, og der etableres 27 nye slyng, således at den nu ca. 5,7 km lange strækning bliver ca. 7 km lang. Der etableres 16 nye søer og paddehuller, samt ændres på eksisterende drænsystemer for at sikre oversvømmelser af vådområdet. Projektet har indflydelse på Nr. Broby Rensningsanlæg, og der gennemføres derfor forskellige afværgetiltag for at sikre den fortsatte drift.

Faunapassage i Storåen ved Holstebro Vandkraftsø

For Danmarks Sportsfiskerforbund har Rambøll udarbejdet skitseforslag til etablering af Storåens oprindelige forløb gennem den eksisterende vandkraftsø ved Holstebro. Projektet indeholder beskrivelse af eksisterende tekniske og biologiske forhold, skitseforslag, indledende konsekvensvurdering og anlægsoverslag. I forbindelse med projektet har Rambøll udarbejdet visualiseringer.

EU Living North Sea – faunapassage i Storå ved Fyllested Mølle

For Middelfart Kommune udarbejder Rambøll skitseprojekt, konsekvensvurdering, detailprojekt og fører tilsyn med anlægsarbejdet for etablering af faunapassage ved Fyllested Mølle i Storå på Nordfyn. Projektet omhandler en fuldstændig adskillelse mellem vandløb og møllesø, således at faunaens frie bevægelse i både op- og nedstrøms retning i vandløbet sikres.

Faunapassage i Vindinge Å ved Kullerup Sluse

For Nyborg Kommune udarbejder Rambøll forundersøgelse, konsekvensvurdering og anlægsoverslag for ombygning af eksisterende faunapassage ved Kullerup Sluse i Vindinge Å. Det særlige forhold ved projektet er, at der fortsat skal sikres vandtilførsel til Nyborg Slot og voldgravsanlægget. Den eksisterende vandfordeling ved Kullerup Sluse tilgodeser dog ikke faunaens frie bevægelse i op- og nedstrøms retning, hvorfor der projekteres en løsning, der tager hensyn til kulturhistorien.

Restaurering af Stubbegård Sø

For Holstebro Kommune har Rambøll udarbejdet et restaureringsforslag af den 154 ha store Stubbegård sø i Vestjylland. Restaureringsforslaget er fremkommet via undersøgelser af den mobile fosforpulje i sedimentet i Stubbegård Sø. Restaureringsforslaget for søen er baseret på aluminiumfiksering af fosfor med henblik på at eliminere den interne fosforbelastning af søen.

